

SIHKER

“On päris kindel: jalge alla jääb sulle tuge liiga vähe, kui sa kõik tõkked teelt ei talla ja mööda enesest ei lähe.” - Marie Under

Sihker on nüüd täiesti arvestatava vanusega leht, tervelt üks aasta on möödunud ja Sihker on tundmatuseni muutunud. Kõrvalseisjale võib-olla ei tundu muutus nii drastiline, aga mina olen selle lehega pidevalt seotud olnud ja tagasivaadates on eelmise aasta sügisel avaldatud leht ainult vigu täis. Aga eks vigadest õpitaksegi.

Meid on nüüd 3,5 korda rohkem kui eelmisel aastal, kuid liikmete kokku arvutamine käib kahjuks siiani kümne piires. Sellest hoolimata jääb lootus samaks – et Sihker kehtaks. Eesolev aasta on kindlasti põnev ja eriline.

Kindlasti tasub mainida, miks just Lauri Mällo esikaanel on. Põhjus on väga lihtne, õpetaja Mällo on terve aasta hoidnud oma kabineti laual kahte Sihkri numbrit, millest üks on Sihkri kõige esimene number. Usume, et oleks paslik sinna kõrvale paigutada ka üks tema enda pildiga leht.

Käesolevas lehes tuleb kaks korda juttu lammastest, ühel või teisel viisil. Räägime ka valimistest, otsime iseennast, meenu-tame spordipäeva ja valikainete valimist, õpima süüa tegema ja arutame, kuidas en-nast käsile võtta ja organiseeritaks hakata, taaskord saab lahendada Auri K testi.

Head lugemist!
Kelli

TOIMETUS

Toimetajad: Isabel Laiapea, Marion Kukk, Jessica Tops, Salome Lole Dominguez Ortiz, Katriin Sepma, Marike Peedosaar, Kelli Riim, Auri K

Küljendaja: Kelli Riim

Täname: Karoliina Lorenz, Egert Hainla, Mette Mari Kaljas, Puberteet

REIS

MARION KUKK

TAEVASKOTTA

29. septembril toimus meie kooli selle aasta esimene suurem üritus - väljasõit maalilise loodusega Taevaskotta. Õpetaja Lauri Mällo ning 11. a klassi korraldatud ärasõidul osales ligemale 400 õpilast. Olgugu et enamusel ei olnud piirkonnas levi, mis oli korraldajaklassi üks suurimaid muresid, naasid metsast kõik poskalased.

Päev algas 25 minutit hiljem kui tavapärase koolipäev, loodetavasti aitas lisauni Taevaskoja mägisel maastikul kiiremal sammul edasi liikuda. Kümnenad klassid kogunesid Vanemuise suure maja alumises parklas, 11. klassid kooli ees ning abiturientid väikese Vanemuise ees. Sealt edasi sõideti Saesaare parklasse, kus koonduti klasside kaupa, saadi kätte orienteerumiskaardid ning seejärel andis õpetaja Mällo pisikese loengu, millised on tööülesanded, kuidas metsas käituda, mis kellaks peaksid kõik tagasi olema.

Veidi enne poolt ühtteist suundusid kõik klassid eraldi, mõned koos klassijuhatajaga, rajale, kus ootasid neid ees punktid, igas vähemalt kaks 11. a klassi õppurit, kes orienteerujatele punktide kogumiseks ülesande andsid. Suunistajad pidid ehitama koos oma klassiga maja, läbima takistustaja, joonistama loomapilte, sooritama kaugushüppeid, tegema maastikul klassipildi ning mängima Lauri Mällo reeglitega käbipalli (1 minuti jooksul tuleb puude alt korjata käbid ning seejärel need visata ämbritesse, neli äärmist annavad kaks lisapunkti ja keskmine kolm miinuspunkti, võite ise arvata, kuhu suurem osa käbidest kukkusid). Iga ülesande juures sai punkte terve klass, hiljem arvutati välja punkte õpilase kohta ning sellest tulenevalt määrati võitja.

Kella üheks pidid olema kõik Suures Taevaskojas, olenemata läbitud marsruudist - kõiki kontrollpunkte ei pidanudki läbima. Poskalased said paljanduvate liivakivide keskel nautida sooja suppi ning kõrvale leiba.

Kõik mõistagi täpselt õigeks ajaks ei jõudnud, seega pooltunnise ajavahemiku jooksul kogunesid matkalised ja korraldajad kohtumispaika ning seejärel võeti kaadrina üles kogu kohalolnud koolipere.

Retsi võitnud 10.d Foto:

Kätte jõudis päeva oodatud hetk - rebaste ristimise võitjaklassi välja kuulutamine. Seekord jäi peale õpetaja Ulve Mägi klass 10. d, väikse kollektiiviga 10. h klass pälviv eripreemia. Võitja teada, andsid noorimad poskalased rebasevande. Sellega päev lõppes, kella kolme paiku suundusid kõik Tartu poole. Sportliku koosviibimise eesmärgiks oli korraldada vahva väljasõit looduskaunisse kohta, et kogu kool saaks suhelda ning mõnusalt aega veeta, veidi koolipingist puhata ja sporti teha. Sellega saadi suurepäraselt hakkama ning eesmärgid said täidetuks. Siiralt hea meel oli vaadata kümnendikke suhtlemas nii omavahel, aga ka ülejäänud kooliperega, nad on tõepoolest saanud osaks meist! Olles isegi ühes punktis, õppisin tundma oma koolikaasalasi ning loomulikult seda, kes käbisid kõige paremini viskab.

Iseenesestki mõista esines probleeme, näiteks ei jaksanud paljud ebahühtlasel maastikul liikuda ning neil oli külm. Probleeme oli ka kaardi lugemisega, mõnes klassis ei suudetud õiget teed leida ning seetõttu võis ka liikumine raske

olla, kui mitte põhirada pidi tulla. Usun, et kõik mäletavad, kuidas õpetaja Mällo enne orienteerumist kõik olulised aspektid üle seletas, ma isegi ei suutnud kokku lugeda, mitu korda ta ütles, et Suures Taevaskojas peab kell üks kohal olema. Mida tegi enamus poskalasi? Itsitasid, rääkisid, tagusid korvpalli või

Pildil õnnelik käbilugeja

jalutasid eemale. Selle tõttu ei olnud kella üheks veel kokkulepitud kohtumispaigas pooli kohal - kelle süü see on? Eks ikka korraldajate! Sellest arenes omakorda uus probleem, nimelt sai supp otsa. Suurimad vingujad olid eeskujulikud abiturientid, kes kukkusid kohe lahmima, et organisatoorne pool on alla igasuguse normi. Neilt küsides, miks nad õigel ajal kohale ilmunud, vastasid nad ammulisui, et nad ei

teadnud sest midagi. Selgitades, et korraldus oli antud, põrnitsesid kõik sellise näoga, et „Mällo rääkis midagi või?” Korraldajatel oli väga kurb kuulda, et osad jäid söögita, kui ei meie ega õpetaja ei vastuta selle eest, sööklale teatati kogus, nad saatsid toidu ja ongi kõik. Meie ei saa vastutada selle eest, et esimesed kohalolijad võtsid rohkem suppi, kui ühele õpilasele keskmiselt ette nähtud. Näljaste ja vihaste abiturientide arvates jäi korraldus ikkagi kehvaks ning põhjendasid end sellega, et nemad on kolm aastat selles kooli käinud. Sellegipoolest pole nad varem taolist üritust korraldanud, aga see tõesti selleks.

Vigadest saabki õppida, kuid arvan, et olulisem on lihtsalt vähem vintguda, alati ei ole nii kerge, tegu ei olnud ju tavapärase koolipäevaga. Suur aitäh õpetaja Lauri Mällole, kõigile tulijatele ning neile, kes aktiivselt osa võtsid ja ei hakanud rüütlema. Oli vahva ning pingutust nõudev päev, loodan, et see polnud koolipere jaoks liiga „lebo”, et te ei arva, et üritus oli „scam” ning korraldajad vabandavad, kui „jätke supita”.

REBASTE RISTIMINE

SALOME LOLE DOMINIGUEZ
ORTIZ

Traditsiooniline rebaste ristimine leidis meie koolis sellel aastal aset 28.-29. septembril. Igale klassile anti kindel tunnusvärv. Kõikidele rebastele olid kohustuslikud varbavahe-plätude pluss sokkide kandmine ning padjapüüri kasutamine koolikotina. Juba hommikul bussiga kooli sõites sain linnarahvalt palju etteheitvaid pilke oma väljanägemise pärast.

Igähele oli määratud tema isiklik jumal, keda ülistati nt rinnal rippuva sildiga. Mõni sai oma jumalat kotivedamise ja muu taolise abil teenida, mõnele rebastele teipis jumal kätte muna või porgandi, nähtud sai ka konservipurke ja tatrapakke jalgade küljes. Õnneks ise neist pääsesin. Aga mõnel pole tänaseni aimu, kuidas tema jumal välja näeb...

Pärast kooli toimusid mõlemal päeval ristimistevõistlused Toomemäel. Esimesel päeval kõeti ohtrate praaksukükkidega mitmeks järgmiseks päevaks tuharalihased valusaks. Toimusid igasugused

võistlused (kiirussöömine, kalaheide jne). Järgmisel õhtul vapustas meid tähistatud rada ja seal lebav prügikott: igat rebast ootas kaneeline toores räim ja seda suus hoides mööda rada kõhuli mäest allaroomamine.

Kuna minu klassi, 10.d värviks oli lilla, siis ühtemoodi riideid oli raske organiseerida. Siiski tahtsime klassi kuidagi ühtselt eksponeerida. Nii värvitigi kõigile ühesugused batiksärgid. Ka ujumisprillid andsid oma osa meie kaunis välimuses (ilmselt korvasid meie pingutused välimuse heaks need läbikukutud õhtused võistlused). Punase niidina läbis ristimist praaksuga kükk ja kala. Arvasin rebaste ristimise tulevat palju hirmsama, ent tegelikult osutus see väga lõbusaks ettevõtmiseks. Pärast ristimist sai klassiga võidu üle üürata, see oli kindlasti parim osa kogu üritusest. Nii saidki värsked gümnaasistid Poska kooli täieõiguslikeks liikmeteks.

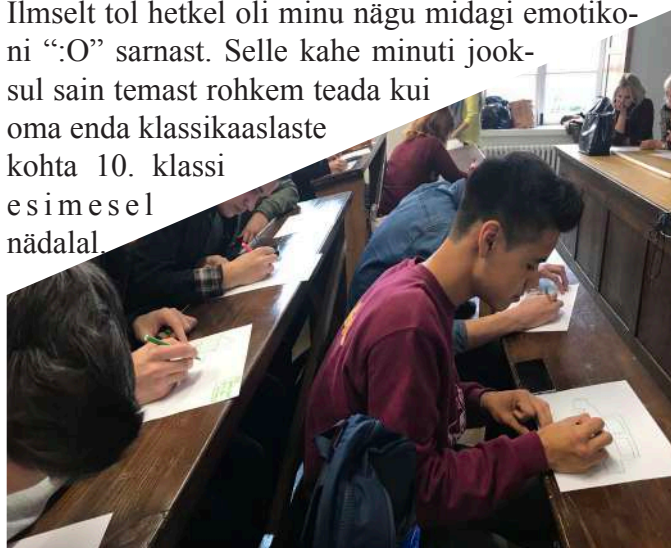
PROJEKTIPÄEV

KAROLIINA LORENZ, 11.C

“Nüüd on kõik metsas, kõik on valesti,” mõtlesin endamisi, seistes TÜ peahoone ees, migreen ühe käe ulatuses ja teises telefon, mis juba neljandat tiiru monotoone mulle kõrva tulistab. “Nüüd ei saa ma projektipäevale, selle tõttu ei saa ma Sihkrisse artiklit kirjutada, ilmselt ei julge Roostikule otsa vaadata, kui tuleb välja, et ma ei käinudki seal, siis visatakse mind koolist välja, et ma ei käinud seal projek...” Järsku heliseb telefon ning lootusetu olukord näib jälle paremuse poole pöörduvat.

Vabatahlikkuse ja juhuse tõttu sattusin paar nädalat tagasi 27. septembril projektipäevale, kus kümnest oodatavast poskalasest olin ise kümme isikut ühes olekus. Ausalt öeldes oli täitsa vahva olla üksi, kuna Ida-Virumaalt pärit noored, kellele see projektipäev ka mõeldud oli, võtsid mind kohe enda seltskonda. Esmapilgul võib tunduda, et Vene päritoluga Eesti

noored hoiavad kokku ega suhtle teistega, kuid selle müüdi lammutan kohe heaga maha. Ma olin väga üllatunud, kui nägus ja pruunide silmadega 17-aastane Stas minu kõrvale istus ja ennast tutvustama hakkas. Ilmselt tol hetkel oli minu nägu midagi emotikoni “:O” sarnast. Selle kahe minuti jooksul sain temast rohkem teada kui oma enda klassikaaslaste kohta 10. klassi esimesel nädalal.

Meil oli loeng Eesti Õpilasesinduste Liidu presidenti poolt, kes tõstas küsimuse “Millised on Eesti noored?” ja kohe kõmaki tuli ühe poisi suust esimene vastus: “Passiivsed!” No kas tõesti? Minu silmad olid sellepeale kohe valmis reageerima, et imestus ja üllatus kaugele paistaks, mitu argumenti neis peegeldumas. Peale selle tuli veel sõna “vaiksed”. No minu meelest on küll noored energilised ja tegutsejad, kui miski neid motiveerib. Just samale arvamusele jäi ka EÕEL president, kuid ühes asjas olid kõik üksmeelsed ja see oli tunnustus ja selle puudumine. Väga palju saavad tunnust sportlased, muusikud ja teadlased, kuid vabatahtlikud jäävad tihti märkamatuks, kuna nad teevad ju oma vabast ajast ega soovigi tunnustust. Eks ole?

Päeva teine pool kulges ERMis, kuid omaette nali oli sinna saamine. Tellitud oli üks buss ning grupp tehti pooleks, et kõik ilusti ära mahuks. Pärast projektipäeva lõppu, kui teised tagasi sõitma hakkasid, mahtusid nad küll kõik bussi peale ära – ei tea, kas ainult minu pärast tehti grupp pooleks? Igatahes mina jäin ühe grupiga bussi ootama, et ERMi saada, ja poisid mõtlesid, et tore oleks keset Tartu kesklinna tümpsu lasta. Mõeldud, tehtud! Välja võeti väike kõlar, pandi käima Taukari “Segased lood” ja hakati kaasa laulma. Andunud Taukari fänn, nagu ma olen, tuli patriootlik pisar silma küll, aga kuna playlist’ist ei puudunud Marco Tasane ja 5MIINUST, siis see pisar läks sama kiiresti silma tagasi, nagu see tulnud oli.

Lõpuks jõudsim ERMi ja söime lõunat. Siinkohal ter-

vitaks Aleksit, endist poskalast, kes ikka sama kooli õpilase ära tundis ja sõbraliku pilgu saatis. Pärast lõunat jagati meid uuesti gruppidesse, kuid seekord oli mu tiim totaalselt venekeelne. “Jess, lõpuks saan vene keelt praktiseerida,” mõtlesin omaette, kuid mu mõte jäi poolikuks, kui grupist tüdruk Anastassia küsis eesti keeles: “Mis me tegema peame?” Meile seletati linnamäng ilusti lahti ning pidime minema linna igasuguseid erisusi märkama ja üles kirjutama. Lõppude lõpuks kujunes see jooksmiseks, kuna märkisime igasuguseid taime- ja linnuliike. Ega see retk niisama polnud, vaid pidime teistele ettekande ka tegema. Meil läks päris hästi, paistsime silma sellega, et tundisime ühes kohas suitsulõhna. Muidugi ka teised tiimid oli pingutanud ning nii mõnigi olla näinud lehe peal puuki, millel olid tiivad, ja niidurohtumasinaga inimesi, mis eesti keeles on tuntud kui muruniidukid.

Selline oli naljakas, retsivaba ja sõbralike inimestega päev, millest ma osa võtta sain. Alguses tundus kõik ülimalt jube ja hirmus, kuid mida rohkem olin avatud ja võtsin asju vabalt, seda ägedam see mälestus oli, mida praegu meenutada.

OLEKS MA VAID...

„Muutused ja progress on harva kingitused ülalt. Need tulevad altpoolt ja seda just katsumuste tõttu.”-Noam Chomsky

ISABEL LAIPEA

15. oktoober. Valimispäev.

Sa ärkad kella kaheteist paiku ja mõtled, kui mõnus: täna ei pea midagi tegema. Pühapäev on alati olnud su lemmikpäev - see on viimane hetk, mil saad nädalavahtusest täit võtta: Toomemäel jalutada, selle raamatu (mida sa ainult pühapäeviti vahel sirvid) lõpuks uuesti riiulist voodi kõrvale asetada, viimastest pärnaõitest teed teha. Hommikused ringutamised-venitused tehtud, väljud sa oma kodust, et poodi lemmikšokolaadi ostma minna. Otsustad jalutamise kasuks, kuna linnaliinid ei ole sinu arvates adekvaatsed ja selle asemel, et pool tundi bussiga kesklinna sõita, sa jalutad. Täna on see päev, mil kogu aja langeb lehti. Ilus küll, aga teid pole jälle puhastatud ning sa libisedki märgadel lehtedel ja lendad siruli. Sabakont valutab, kirud valjult laisku kojamehi. Vihahoog vaibunud, mõtled et vähemalt täidavad lehed kõik teeaugud ära. Meenuvad lapsepõlve, kui kodurajooni teid parandati. See kümne aasta tagune mälestus on ainus, kui mäletad naabertänavate sõiduteede korrastamist. Jõudnud Kaubamaja ette, märkad sa tohutut inimmassi. “Kurat, jälle Osturalli või...” Märkad kauban

duskeskusel plakati “Valimisjaoskond nr. 6” ning meenub: täna ongi valimispäev! Mõtled kõige peale, mida Tartus parandada saaks: linnaliinide süsteem, tee- parandused, kojameeste töö, sinu põhikooli lagunevad seinad, huvitegevuse kättesaadavus kõigile... Oleks sa vaid end kurssi viinud erakondade ja kandidaatidega, et ka sul oleks anda hääli mõistliku poliitika poolt, oleks sa vaid teadnud, et täna peab valima minema ja oleks sa vaid mõistnud, kui oluline on hääletamine.

**MEILE IOLE
ÕIGUST
MILLEGI ÜLE
VINGUDA,
KUI ME
VALIMA EI
LÄHE**

Õpetaja Mari Roostik ütles meile kord eesti keele tunnis, et meil

ei ole õigust millegi üle vinguda, kui me valima ei lähe ning see on täiesti tõsi. Kui sa järgmine kord busside tõttu õpetaja Reinvelti tundi hiljaks jääd ja märkuse saad, süüdistada enda andmata häält, mitte bussijuhti või liiklust. Tartlaste igapäevaprobleemidele peab lahendusi otsima linnavalitsus ja -volikogu, kuid kui me ei hääleta ja ei kontakteeru väljavalitud kandidaadiga, ei saagi volikogu sinu murele vastust leida. Siis pole ka niisama vingumisel ja varju heitmisel mõtet. Kõige rumalam on veel Eesti poliitmaastiku kritiseerimine, mis tuleb apoliitiliste ja ebaaktiivsete kodanike suust. Muutused ei tule ülalt privilegieritud inimeste otsustest, vaid tavakodanike kannatustest, mõtteainest ja probleemidest. Kui poliitik, kes käib autoga tööle, sööma, postkontorisse, ostlema ja koju, ei koge kodulinna bussiliiklust, siis ei saagi ta selle parendamiseks midagi teha. Aga kui meie, selkohal õpilased, kes sõidame iga päev kooli ja tagasi koju bussiga, pole rahul faktiga, et buss number üks, mis peab jõudma 8.03 Riimäele, saabub tavaliselt 8.10, on see ka meie kohustus enda kandidaadiga ühendust võtta ja talle sellest murest rääkida. Et poliitikuga vestlemine poleks nii hirmus, võin jagada ka enda kogemusi. Olen ise küll sissekirjutatud Tartu valda, kuid nädalasiseselt elan Tartus,

seega mind mõjutavad mõlema piirkonna poliitilised otsused. Oli kord üks laupäeva õhtu, ma läksin pärast sõbra soolaleivapidu Genialistide klubisse kontserdile, kus märkasin kohe Ruuben Kaalepit, EKRE abilinnapeakandidaati Tartus. Kuna Konservatiivse Rahvaerakonna valimislubadused tunduvad mulle absurdsed ja ma teadsin, et ei vali neid niikuinii, tahtsin ma ühe EKRE ninaga rääkida, ehk suudab ta mind isegi ümber veenda. Lähenesin Ruubenile ja hakkasime vestlema. Jõudsime rääkida pagulastest, parkimismajasest, ranitsatoetusest ja seksuaalsusest, aga valimislubadused jäid ikka segaseks ja saavutamatuks. Nonii, EKRE-t ma siiski ei vali ja ei soovita seda ka kellelgi teisel teha. Mõni päev hiljem lugesin vallalehest SDE kandidaatide ja nende valimisprogrammi kohta - tundus mõistlik. Kuid üht triviaalset teemat polnud nad lubadustes puudutanud: tänavavalgustus Tartu vallas. See on minu meelest üks suurimaid probleeme minu kodualevikus ja seda näitavad ka liiklusõnnetused vallas. Paar aastat tagasi sattus minu lasteaia-kaaslane õnnetusse Lähte kooli ees. Auto rammis talle suurel kiirusel otsa. Poiss sattus koomasse, kuid õnneks polnud ta vigastused surmavad. Iga lugu siiski õnnelikult ei lõppe - just hiljuti hukkus Lähtel avariiis 9-aastane tüdruk, kui autojuht sõitis lapsele otsa. Suuresti oli õnnetus põhjustatud väikese ratturi järsust pöördest, kuid kindlasti ka valgustuse puudumisest. Ka minul on pimeduse ülemvõimuga kodualevikus halbu kogemusi: talvel jäätuvad Äksi teed absoluutselt, kuna meil pole asfalti ega korralikku teehooldust ja kiilasjäine tee on juba iseene-

sest ohtlik, kuid tänavalampide puudumine lisab ohufaktoreid ainult juurde. Näiteks on mu tubli ja kraps vanaema murdnud talvel konte, kui mõni auk sulandub pimeduses kruusateesse ja kuna suur osa aleviku elanikkonnast koosneb pensionäridest, võib selline tervislikult kriitiline olukord ohustada ka teisi elanikke. Seega võtsingi ohjad oma kätte ja kirjutasin väljavalitud kandidaadile:

EI PEAKS OLEMA JU MIDAGI ERILIST OMA KANDIDAADIGA ÜHENDUST VÕTTA.

“Tere! Mina olen Äksi aleviku noor ja otsustasin, et hääletan kohalike omavalitsuste valimistel Teie poolt. Mulle väga meeldib teie huvi noorte vastu ning see on suur osa sellest, miks ma Teie poolt hääletan. Tunnen, et paljud noored lähevad koduküladest eemale, et saada linnas paremad haridus- ja huvitegevusvõimalused. Et vallad oleks ka edasipidi elujõulised, peame me kindlasti tegelema sellega, et noored ikka kodukohta jääksid ja selle arendamisega ka ise tegeleks. Kuid peale noorte on mul veel üks suur probleem. See võib tunduda triviaalne, kuid minu kodukülas ei ole normaalset tänavavalgustust. Arvan, et ka see on Tartu valla üks muredest. Just hiljuti, kui üheksaastane tüdruk Lähtel

liiklusõnnetuses hukkus, mõtle sin, et ka seal teepoolel pole ju lampe... Õudne juhtum. Ma pole kursis teiste Tartu valla alevike ja külade valgustusolukorraga, aga arvan ikka, et edaspidiste liiklusõnnetuste ärahoidmiseks peab tegelema aktiivselt alevike teede kordategemise ja valgustamisega. Loodan, et pääsedes volikokku, tegelete ka selle probleemiga.”

Sain ka väga mõistliku vastuse, kus kandidaat mulle isiklikult lubas, et pääsedes volikokku, tõstatab ta minu probleemi. Kuna me kõik kasutame Facebooki ja kirjutame Messengeris, ei peaks olema ju midagi erilist oma kandidaadiga ühendust võtta.

Kallid tartlased, eestlased, maailmakodanikud! Poliitikaeluga kursisolemine on ülimalt oluline. Selle tähtsuse rõhutamiseks jääb puudu sõnadest ja tunnetest. See on kohe ausalt väga lihtne - kuulake Vikerraadiot, lugege uudiseid, kasvõi laikige Facebookis erakondade lehtesid (kuigi selkohal tuleb rõhutada kõikide erakondade meeldivaks vajutamist, kuna muidu muutub teie sotsiaalmeedia voog ühekülgseks ja kallutatuks ning võib muutuda labaseks ajupesuks)! Entusiastlikumatele huvilistele: valimisplatvormid on ka parteide kodulehtedel - lugege, lugege ja lugege! Ning poliitika täheldamine pole vaid kohustus - see on ka huvitav. Kodanike teadvus mõjutab meie ühiskonda tohutult ning pime linlane (loe: inimene, kes ei tea ennast ümbritsevast mitte midagi) ei tegele keskkonna parendamisega, kuid sina võid olla haritud ja teadlik kodanik ning muuta meie kõigi elukeskkonda toredamaks, tervemaks ja teadlikumaks.

KUTSEKOOI – HARIDUSSÜSTEEMI MUST LAMMAS?

METTE MARI KALJAS

Sel sügisel käis haridusminister Mailis Reps välja idee gümnaasiumisse astujatele kehtestatava riikliku lävendi kohta - hinnetepõhine lävend lubaks gümnaasiumisse astuda vaid nendel põhikooli lõpetajatel, kelle keskmine hinne on vähemalt 3,75. Iseenesest tooks säärane lävend ühiskonnale kasu, sest paneks noori õppureid heade tulemuste nimel pingutama ja haridust väärtustama. Ent Repsi arusaamal gümnaasiumieelsest lävendist on üks kitsaskoht - selle süsteemi kohaselt oleks need õpilased, kes hinnete põhjal gümnaasiumisse ei kvalifitseeruks, kohustatud jätkama oma õpinguid kutsekoolis.

Milleks eristada kutsekooli nii suurel määral gümnaasiumist? Jah, kutsekool toidab rohkem tööturgu ning pakub keskhariduses omandatavate üldainete kõrvalt ka erialast haridust - kutsekooliõpilased saavad omandada erinevaid erialasid, pianistist keevitajani. Lisaks pole kutsekooliõpilaste jaoks riigieksamid kohustuslikud, sest õppimisel suunatakse põhiorhk erialaste teadmiste omandamiseks, ent see ei sea tingimata gümnaasistide akadeemilist võimekust kutsekooliõpilaste omast kõrgemale.

Haridusministri mõtteavaldus tekitas õigustatult ohtlalt meediakära, sest lõi kujutluspildi, et kutsekoolid on meie haridussüsteemi mustad lambad. Seepärast on oluline rääkida kutsekoolide tähtsusest ja vajalikkusest ning aduda kutseõppurite tuleviku perspektiivikust nii akadeemilises elus kui tööturul.

KUTSEHARIDUS POLE PARATAMATUS

Vastukaaluks haridusministri mõttele hariduslikust lävendist kirjutas Tartu Kutsehariduskeskuse direktor Andrus Mõttus artikli kutsehariduse olulisuse kohta, keskendudes selles eelkõige tööturu vajadustele. Muu hulgas on artiklis mainitud, et sel aastal tegid 83 protsenti Tartu Kutsehariduskeskusesse astujatest valiku erialase huvi põhised ning vaid 3 protsenti sisseastujatest valis kutsekooli, sest muud võimalust haridustee jätkamiseks ei olnud. Sel aastal

astusin isegi Tartu Kunstikooli, et omandada kutsekeskharidus. Minu kursusel õppivaist 45 inimesest igauks on kutsehariduse valinud isikliku motivatsiooni ja ambitsioonikuse tõttu. Igauhel on olnud võimalus valida, kas omandada keskharidus gümnaasiumis või kutsekoolis - ning igauks meist on otsustanud (hoolimata laiaast koolidevalikust) suunata oma energia ja ambitsioon just kutsehariduse omandamiseks.

JULGUSOTSUSTADA TEISITI

Kui vaadata üldsuse ja ka haridusministri enese hoiakut kutsekoolide suhtes, siis ei saa imeks panna, miks kutsekoolidesse suundub õppima kolm korda vähem õpilasi kui gümnaasiumitesse. Tundub, et tänapäevased kutsekoolid kannavad siiani nõukogudeaegse kutsekooli silti. Värske kutsekooliõpilasena kuulen pidevalt kutsehariduse ja kutseõpilastegi pihata suunatud pahakspanevaid, halvustavaid kommentaare - aga kui haridusministergi viitab kutseharidusele kui millelegi sekundaarsele, ei saa eeldada, et tavaline kodanik suhtuks kutseharidusse hindavalt või eelarvamustevabalt.

Seepärast võib väita, et keskmine kutseõppur on oma hariduse osas teadlikum - kooli valides on ta ületanud harilikud kutseharidusega seotud eelarvamused ning seda enam süüvinud oma tulevase kooli poolt pakutavatesse võimalustesse, teadmistesse jne. Ei saa väita, et igal põhikooli lõpetajal oleks meelekindlust vaadata mööda ühiskondlikest dogmadest ning astuda samm tundmatuna näivale haridusmaastikule.

Aga just ühiskonna kujundada on hoiakud ning ühiskondlikud hoiakud ja arusaamad on need, mis kujutavad indiviidi turvatunde ja julguse teha omanõolisi valikuid. Ja ma arvan, et mida rohkem ühiskond indiviidi julgustab, seda küpsem see on.

PALUN VABANDUST, VANAEMA

MARIKEPEEDOSAAR

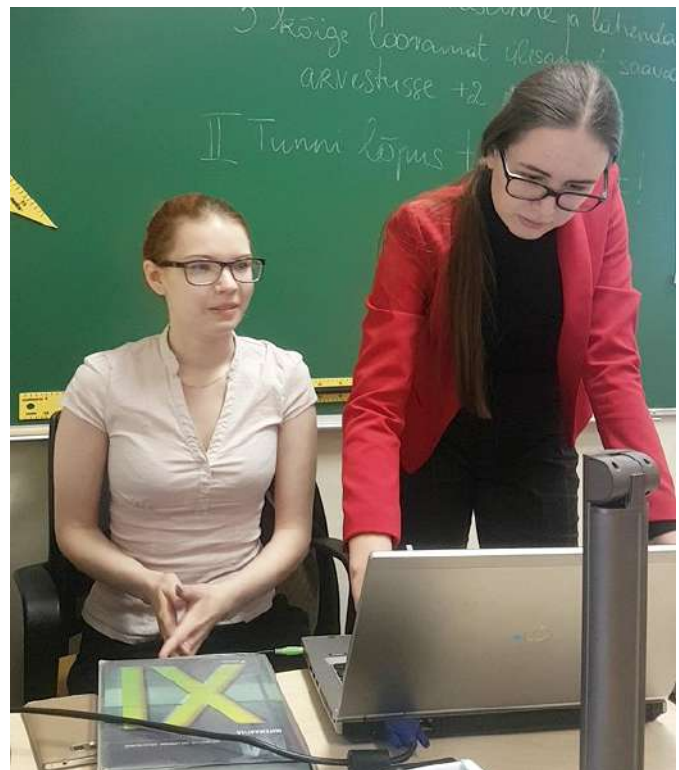
Nagu tavaliselt inimestel ikka, on minulgi kaks väga toredat vanaema, keda seob peale ühiste lastelaste veel üks oluline faktor – amet. Nimelt, mõlemad mu vanaemad on õpetajad, Võru vanaema on logopeed ja eesti keele õpetaja ning „kuri vanaema“ (nii ta ennast kutsub) töötab algklasside õpetajana. Elu on aga näidanud, et õpetajaameti eeldused voolavad selle esindajatel pigem veres, mitte pole lihtsalt juurde õpitud. Nii jäin minagi sel aastal õpetajate päeval lausa kohmetuks, et kas see nüüd ongi see? Mu vanaemad on ju alati rääkinud, et õpetaja on nii raske olla ja jumala eest ei tohi mina ka seda rumalat otsust teha, aga ikka töötab mu aju sellele risti vastu.

Tänavu andsin ma õpetajapäeval koos oma klassiõe ja Sihkri toimetaja Kelliga kolme erinevat tundi: matemaatikat, uurimistööde aluseid ja vene keelt. Ehkki ükski neist pole minu lemmikute hulka kuulunud, oli põnev kõike teiselt poolt lauda näha. Matemaatika-tund sujus väga hästi, õpilastele oli tunni alguses töö kätte antud ja selle lõpuks oli Kelli ette valmistanud Kahoot-i, mis on Poskas iga eduka tunni võtmesõnaks. Uurimistööde aluseid õpetades sain praktiseerida oma number 1 õpetajatunnust: kõlav ja piisavalt häiriv hää. Õnneks on arvutiklassis hea kaja, mistõttu ei pidanud ma väga pingutama, et töö kirjalikku ja iseseisvat vormi mõnele meelde tuletada. Kahjuks pidin ma ka välja ütleva selle, et me oleme klassi ees, et aidata. Kas see tõesti pole ilmselge? Pean tõdema, et vist mitte, sest pusin isegi kõigis tundides pigem üksi kuni hakkama saan ja annan alla, kui ei saa. Veider küll, ent hirm hukkamõistva ma-just-rääkisin-sellest või see-on-põhikoolis-õpitud pilgu ees on suurem kui soov kõike selgeks saada. Mõni ehk kardab veel teiste õpilaste naerualuseks jäämist ka, kuid ma võin lubada, et gümnaasiumis seda ei juhtu. Kui sa aru ei saa, ei saanud arvatavasti teised ka, küsige!

Viimasena andsime Kelliga 75 minutit kestvat vene keele tundi. Olin eelmisel õhtul ette valmistanud Ka-

hoot-i, otsinud tõlkimiseks teksti ja teinud terve karaokeplaylisti. Ausalt öeldes ei oska ma isegi vene keelt eriti hästi, mistõttu valisin pigem ülesandeid, mis arendavad hääldust ja lugemist (va tõlkimine, aga seda teevad nagunii need, kes oskavad). Ma usun, et osa sellest tunnist võis näida igav, kuid mul on kahju neist, kes 50 minutit enne tunni lõppu lahkuda otsustasid. Teiste tagasiside oli positiivne ja üle kõige meeldis mulle tunne, et nad ei teinud seekord kaasa tuimast kohustusest.

Ma poleks iial uskunud, et just nimelt õpetajate päev võib mind nii mõjutada. Terve elu on õpetajatöö olnud mulle tuttav, olen seda näinud mõlema vanaema kõrvalt, kuid seda ise läbi elada on hoopis teine asi. Ma olen alati olnud kindel, et jään tegelema kaunite kunstidega, aga millisel viisil? Arvan, et võiksin õpetada näiteks kirjandust või muusikat, millest ma ise ka aru saan, ent on mul hea meel, et sain õpetajapäeval üldse seda ametit praktiseerida. See päev ei ole ju lihtsalt lollitamiseks, vaid veel ühe kogemuse saamiseks ning tänu sellele saan öelda, et vanaema, mul on kahju, aga ma vist ikkagi tahan õpetajaks saada.

TSENSUUR JA KULTUURI TULEVIK (VÕI SELLE PUUDUMINE) XXI SAJANDI EESTIS

ISABEL LAIAPEA

Mis on ühist nendel kahel ilusal luulereal ja valimislubadusel “Homopropaganda koolidest välja”? Mõlemad read on nimelt EKRE liikmete vaimusünnitised. Viimasel ajal on Eesti Konservatiivse Rahvaerakonna ridadega liitunud palju kultuuritegelasi - näiteks luuletajad Indrek Hirv ja Heiki Vilep ning ka muusik Jaan Sööt. On pisut irooniline, et inimesed, kelle looming räägib uhkelt ja suuresti armastusest, ilust ja sõprusest, kandideerivad ühe kõige vihasema, ksenofoobsema ja ebatolerantsema erakonna ridades. Konservatiivse Rahvaerakonna jaoks toodavad eelmainitud kolm loomeinimest ilmselt “rahvuskultuuri”, mitte “hüsteerilist sotsi-ulgu*” (nagu ütleb Helme juunior).

Hiljutiviidi tartlaste seas läbi küsitlus, keda linlased tulevastel valimistel eelistavad. Vastustest tuli välja, et lausa 16 protsenti linnaelanikest hääletavad tulevastel valimistel EKRE poolt. See ei tähenda meile ja Tartu kultuurielule mitte midagi head. Esiteks peab rääkima paremäärmslike erakondade suurest plaanist. See näeb välja umbes nii:

- 1) osutume valituks;
- 2) peatame sisserännet teistest kultuuridest;
- 3) hoiame oma riigi ja kultuuri puhtana moslemitest, mustanahalistest, homodest jms, et meil oleks tõeline Eesti riik puhta “Eesti rassi ja kultuuriga”, mitte mingi poriseks solgitud jama, kus keegi elada ei taha;
- 4) arendame ainult enda riigi majandust ja kultuuri, laskmata teistel sekkuda ja ärme sega end ka näiteks Kreekaabistamisesse, NATOsse või muudesse heatahtlikesse või kasuli-

kesse organisatsioonidesse;

5) jääme suletud riigiks, kus pole mõjutusi muudest paikadest.

Arusaadavalt on see halb plaan - ilma mõjutusteta või sisserändeta tekiks igas riigis hariduslikult, kultuuriliselt ja populatsiooniliselt stagnatsioon. Kodusõjajärgses Hispaanias ei töötnud võimuletulnud diktaatori Francisco Franco plaan - pärast diktatuuri ja tsensuuri kehtestamist käskis Franco vangid panna režiimivastased ning juudid ja kõik muud, kes pooldasid liberaal- või sotsiaaldemokraatiat, naiste õiguseid, regionaalset autonoomiat jne. See soosis kultuurilist ja poliitilist taandarengut, mille ajal Hispaania kuhugi ei liikunud. Näiteks poleks sellise tsensuurse plaaniga Eestisse jõudnud erinevad kirjandusvoolud nagu romantism või realism ja Eesti muusika- ja teatrimaastik oleks ühekülgne ja vähearenenud, kui näiteks Voldemar Panso ei oleks saanud oma raamatu “Töö ja talent näitleja loomingus” kirjutamisel mõjutusi ja ideid Stanislavskilt.

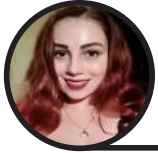
Teatrist rääkides jõuame me väga õige teema juurde. Teater NO99 dramaturg Eero Epner võttis Postimehes sõna EKRE ideoloogiliste juurte kohta ja kirjutas nende mõtelaadi eraldatusest konservatiivsusest ja rahvuslikkusest. Sellele vastas SA Perekkonna ja Traditsiooni Kaitseks eestvedaja Varro Vooglaid, kutsudes Epnerit ja ta kolleege ideoloogiatöötajateks ning kuulutades, et EKRE võimulepääsemise puhul jäävad nad kõik tööta. Omakorda vastas sellele Martin Helme, üritades vist olukorda maha rahustada, aga tema mõju oli hoopistükis vas-

tupidine: just tema ja Vooglaid sõnavõttud koos tõstasid põhiprobleemid. Kahe n-õ konservatiivi jaoks ei tooda teater NO99 rahvuskultuuri, vaid (taaskord) “hüsteerilist sotsi-ulgu” ja ideoloogiliselt motiveeritud materjali, mis muudab teatri SDE tallaaluseks. Helme sõnas, et kultuuriasutused ei peaks olema ühegi erakonna kannalakkujad, vaid andma edasi rahvuskultuuri. See on aga väga subjektiivne termin. Ilmselt ütleb EKRE, et rahvuskultuur on ajaloo ja meie isamaa, kannatus- te jms ülistamine ja esile toomine. See on erakondlikult kultuuri defineerimine ja piiramine - ideoloogiline tsensuur. Sotsiaaldemokraatide juhatus sõnastas ohufaktori hästi:

“EKRE ähvardus sisuliselt sulgeda kultuuriasutused, mis neile ideoloogiliselt ei meeldi, paljastab ihaluse autoritaarse riigikorra ning sellega paratamatult kaasneva tsensuuri järelle. Eesti on sellele teele kord juba eksinud, mis tõi kaasa vaikiva ajastu koos demokraatia ja sõnavabaduse piiramisega. Enam Eesti seda viga ei tee.”

Kuid rahvuskultuuri alla kuulub ka sõnavabadus, sõnavabaduse alla kriitika. Et me saaksime edasi elada kirjus ja põnevas kultuuriruumis, ei tohi me lasta ühelgi erakonnal või riigiasutusel määrata, mis on kultuur ja mis mitte. Riigi kultuuriruumi oleme rahvana loonud meie ise ja oleme seda ka arendanud enda jaoks, peegeldades meile teatri, kunsti, kirjanduse ja muusika kaudu tagasi aktuaalseid küsimusi ja vastuseid, millele ei anna õnneks ükski poliitik oma kõnedes riigikogu ees lahendusi.

SUVEL TÖÖTAMISE VÕLU JA VALU

JESSICA TOPS

Esimene töökogemus on kindlasti igale inimesele meelde jääv etapp elus. Usun, et kõigil inimestel tekib enne tööinimeseks hakkamist mingisugune ettekujutus töö tegemisest, mis aga üldjuhul osutub suuremas osas valeks niipea, kui sukeldutakse tööellu. Töötamisel on palju eeliseid, aga ka ebameeldivaid külgi – oleneb muidugi, missugusest perspektiivist asju vaadata.

Esiteks on üks tähtsamat tegureid töökoha juures ümbritsev keskkond, kus töötama asutakse ning inimesed, kellega rõõmu (ja nuttu) jagama hakatakse. Esimene probleem võib ilmnedda nimede meelde jätmisel, sest kes ikka suudab talletada juhtkonna, kaastöölise ja koristajate nimed üürikesse aja vältel? Just, isegi koristajate nimed, sest hilisemas tööetapis võib ette tulla olukord,

kus klient on kassa kõrvale kohvi maha ajanud ning siis peab kassatöölise hakkama seletama koristajale, et see tööpoolest polnud tema, kes seda tegi – seega tuleb hea läbisaamine koristajatega igati kasuks. Teine probleem võib tekkida seoses ümbritseva keskkonnaga, nimelt suures hoones ära eksimine. Oleneb muidugi, kus töötada, kuid oma kogemustest

lähtudes võin öelda, et Kaubama ja töötajate ala on väga suur ning oli situatsioone, mil suutsin kliendid juhatada Lastemaailma asemel Meestemaailma või vastupidi. Hiljem oma viga mõistes oli loomulikult piinlik, kuid õnneks säilis minus kübeke lootust, et ehk pääsen klientide suuremast vihalangust.

Mõni päev uues töökohas möödunud, on ilmselt olemas juba mingisugune kindlustunne ning kujunenud arusaam, et kõik po-

When they ask you to show the new employee around.

legi nii põnev ja mitmekülgne, vaid hoopis üpris üksluine ja rutiinne. Siiski on tekkinud tõenäoliselt selleks ajaks ka tundmus, et oleksid justkui maailmaparandaja ja professionaalne töölise, sest olles õppinud ära kassaaparaadi ja müünud inimestele nii mõnegi vajamineva asja, ei saa ju end halvasti tunda. Seejärel aga BOOM! teed kassaaparaadiga sellise vea,

et tahaks sinnasamma kaevata augu ja ennast sinna aastateks ära peita. Nii juhtus ka minul, kui oli alles teine tööpäev ning juba suutsin korraldada sellise jama, millest terve Kaubamaja tööliiskond hiljem kohvi ja saiakese kõrvale rääkis. Terve päeva jooksul tegin tegelikult sama viga 4-5 korda, sellepärast intsident ilmselt nii palju kõneainet leidiski.

Tõelise pintsaklipplaseks võib ennast tunda hetkel, kui sisened hoonesse oma kiipkaardiga, juuksed tuule käes lehvimas. Kõik on imeilus ja roosiline hetkeni, mil sisened üksi lifti ning jääd sinna kinni. Kuigi tead, et sul on klaustrofoobia, siis vaatamata sellele võtad end kokku ja mõtled, et kui jube saab ikka olla paar korrust ülespoole sõita. Nii oli ka minuga – astusin lifti, süda veidi puperdamas ning kuulasin Aerosmith – Here I Go Again, et päeva hea tujuga alustada, kuid siis järgmisel momendil märkasin, et numb-

rid lifti ekraanilt kadusid ära ning hakkas imelikku häält kostma. Jäin lifti kinni. Helistasin värisevate kätega juhatajale, kes oli saanud mu üheks lemmikinimeseks, ning teatasin, et olin kinni jäänud. Nutsin hüsteeriliselt ja seega pidi juhataja mitu korda üle küsima, mis oli juhtunud, kuid lõpuks sai ta mu segasest jutust aru. Ootasin 20 minutit, enne kui mind päästeti ning

peale seda juhtumit otsustasin, et liftiga ma rohkem ei sõida. Esimeses töökohas oli ka midagi positiivset – leidsin sealt matemaatilise väljundi. Nimelt hakkasin mina kohe arvutama, mitu tundi ja minutit pean töötama ühe või kahe kohukese ostmiseks. Samuti leidsin ennast peaaegu iga päev arvutamata ümber tunde minutiteks, sest oli vaja teada, kuna tuleb lõunapaus ning millal saabub vabadus, et rutata koju ning langeda oma pehmesse voodisse.

TEHKE VIGU, JÄÄGE KASVÕI LIFTI KINNI, KUI SAATUS NII NÕUAB

Ebameeldivad küljed kogu töö juures olid näiteks suvel vara äkamine, mis oli küll tuttav juba kooliajast, kuid frustratsiooni tekitas suvine aeg. Seoses suvega tekkis veel olukordi, kus sõbrad tahtsid teha plaane ning 90% ajast pidin vastama eitavalt, sest töögraafik ei võimaldanud seda või isegi kui võimaldas, siis pigem eelistasin veeta oma vaba aja magades järele oma väheseid unetunde. Vähene uni tekitas vajaduse ka rohkema kofeiini järele, seega sai mõnel päeval ühest tassist kohvist kaks või kolm.

Vist on loogiline, et vabadel päevadel välditakse töökohta iga hinna eest. Ma üritasin ka, tõepoolest üritasin, aga vahel libastusin. Ei oska öelda, kas oli see haletsusest oma piinlevate kaastööliste vastu või tütavast ning juba peaaegu et turvalisest keskkonnast (v.a liftid), aga avastasin end isegi vabadel päevadel luusimas Kaubamajas. Peamiselt läksin sinna plaaniga, et oma töökaaslasi kasvõi natukenegi lõbustada, kuid lõppes see sellega, et ostsin kõrvalolevast putkast jäätist ning sõin seda oma kaastööliste ees – olid nemadki ju seda mulle varasemalt teinud, kui mina tööl pidin olema ja nemad mitte. See oli selline sõbralik üks-

teise
õrrita-
mine
pala-
vatel
suve-
päe-
vadel,
mil
ilmselt
terve
meie
kolle-
ktiivi
unis-
tus oli

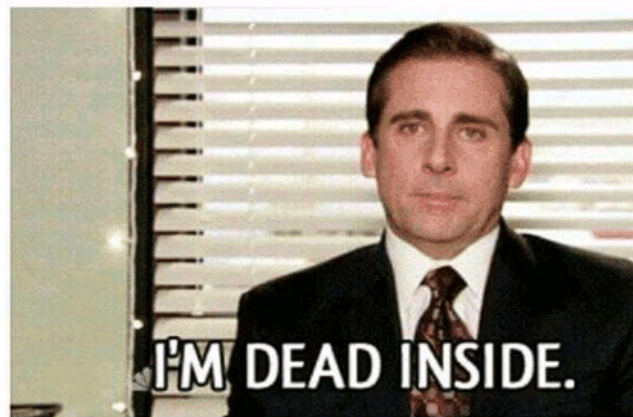
„omada“ vaba päeva.

Veel mõned tähelepanekud, mis ilmsid siis, kui kliente polnud: joonistusoskuste arendamine tühjal tšekipaberil lillekeste ja südame näol – sellega kaasnes oma masterpiece'i varjamine leti all klientide eest; halbade laulude kaasa trummeldamine, mida töökohas mängiti ning valvekaameratesse ilmetu ja tüdinenud näoga

passimine.

Selleks, et jätta ikkagi veidi parem mulje esimesest töökohast nendele, kes pole veel oma esimest töökogemust saanud, võin lohutada, et avastasin siiski ka palju häid külgi. Näiteks jalgade peal seismine terve päev võib tõsta toonust jalalihastes, mis garanteerib ilusamad jalad (never skip leg day). Samuti võib avastada, et kõik inimesed ei olegi tuimad, külmad ning tusased, vaid leidub ka ülimalt toredaid ja heatahtlikke inimesi. Seoses eelnevaga arendad endas ilmselt suhtlemisoskust, vaatamata sellele, et olid end varasemalt tituleerinud kõige häbelikumaks inimeseks üldse. Kui

When people ask how I handle this job...

veab töö-
kohaga,
siis tõe-
näoliselt
saab vahel
puhkeruumis-
t a s u t a
süüa, mille
on sinna
toonud keegi
heatahtlik
inimene,
kelle ole-
masolust

sa ei teagi, kuid tasuta söögist ei ütle sa sellegipoolest ära keset väsitavat tööpäeva. Loomulikult ei saa mainimata jätta kogemust, mille saab esimese töökohaga – see on hindamatu. Seega, noored, minge julgelt tööle – tehke vigu, jääge kasvõi lifti kinni, kui saatus nii nõuab, sest kõige selle lõpus mõistate, et see oli kõike seda väärt.

EGERT HAINLA

MARIKE
PEEDOSAAR

Egert Hainla lõpetas Jaan Poska gümnaasiumi 2016. aastal ja õpib Tartu ülikoolis riigiteaduse erialal, kõrvalerialaks psühholoogia. Ülikooli kõrvalt töötab noormees Elva gümnaasiumis väitlusõpetjana ja on Annelinna staadioni administraator. Egert lõpetas põhikooli Rannu keskkoolis. Gümnaasiumi astudes hakkas ta tegelema väitlusega ning see huvi on säilinud tänini. Praegu on Egerti hobideks mälumängudel osalemine ja börsihail võistlemine.

Millised on Su parimad Poskaga seotud mälestused?

Uurimistöö raames, mis väga hästi ei õnnestunud, sain tänu

oma uurimistöö juhendaja Vahur Lellele intervjuuerida Mihkel Rauda, mis on kindlasti üks kõige meeldejäävaim mälestus. Kindlasti ei lähe ka meelest iga aastane Tartu rahu aastapäev, kus mitmed konservatiivsete erakondade esindajad ja muud tuntud inimesed piirileppe üle paha-meelt avaldasid.

Kes olid Su lemmikõpetajad? Miks?

Kokkuvõttes oli iga õpetaja meeldiv ja keeruline on lemmikuid nimetada. Kindlasti ei saa mainimata jätta Sirje Allikut, kes tegi suurepäraselt tööd klassijuhatamisega ja õpetas ajalugu

suure kirega. Meeldejäavad on ka üle koridori kostuv Indrek Pajuri vali hää ja Lauri Mällo loomajoonistused tahvlil. Mõlemad ka oma õpetamisstiili poolest potentsiaalsed “lemmikud”. Ma arvan, et iga poiss, kes kehalises käis, võib nõustuda, et ka Anatoli Jasnovi saab eraldi lemmikuna nimetada.

Mida plaanisid Poskas käimise ajal edasi õppima minna?

10. ja 11. klass ma väga ei tahtnud selle küsimusega pead vaevata, aga olid mõned ettekujutused. 12. klassis kuulsin läbi sõprusringkonna mitme inimese käest riigiteaduste erialast ja tekkis plaan minna seda õppima.

Miks valisid riigiteaduste eriala? Mida sellest varem teadsid?

Põhikoolis tekkis mul ühiskonnateemade vastu suurem huvi. Sellest ajendatuna liitusin Poskas esimesel aastal väitlusringiga, kus enamik teemad on poliitilised. Tänu väitlusele kohtusin mitme riigiteaduste tudengiga, kes rääkisid sellest põnevalt. Peale väikest taustauuringut mõistsin, et see eriala on mulle tõenäoliselt sobivaim ja sellises valdkonnas tahaks ka võimalusel tulevikus töötada.

Kas eriala on ootuspärane?

Absoluutselt.

Kuidas Poska Sind ülikooliks ette valmistas?

Poska ja ma arvan, et iga kool annab õpilasele ideaalse võimaluse valmistuda ülikooliks ette, aga kui hästi see läheb, sõltub õpilasest endast. Gümnaasiumi vältel peaks õpilane omandama enesekontrolli, et suuta vabal tahtel kodutööd

ära teha ja alustada arvestuseks või eksamiks õppimist õigel ajal. Poska

POSKA ON JUSTKUI EMBRÜONAALNE ÜLIKOOI.

ja ka teised koolid saavad aidata noorel seda õppida normaalse õppekava täitmise, arenguveestluste ja kindlate reeglitega. Ma ise olin üks õpilastest, kes ei panustanud õppimisse palju, kuid nüüd ülikoolis kahetsen. Lisaks mängis olulist rolli väitlus, mis õpetab argumenteerimist, sest minu praegune eriala nõuab seda iga päev.

Millised on Jaan Poska gümnaasiumi ja ülikooli peamised

erinevused ja sarnasused?

Poska on justkui embrüonaalne ülikool. Üks Poska gümnaasiumile omane tunnus on valikainete rohkus, mis võimaldab luua õpilasel endale unikaalsema haridustee. Võrreldes seda Tartu ülikooliga, on sealgi nii peaaegu kui kõrvaleriala raames vaja palju valikuid teha. Perioodõpe, mis ka Poska Gümnaasiumis kasutusel on, on peaaegu analoogne ülikooli sessiooniõppega.

Ülikooli üks peamine erinevus võrreldes varasema haridusteedega on suurem vastutus ja iseseisvus. Kui gümnaasiumis tuletas õpetaja vahepeal mõne võlgnevuse meelde või hoiatas kui puudumiste arv on lubatud arvu ületamas, siis ülikoolis sellist käitumist ei ole. Kui oled hooletu, kukud kursuse tõenäoliselt ka läbi.

Mida soovid praegustele posklastele südamele panna?

PUBERTEET POLE VEEL JUMALAGA JÄÄNUD

AURI K

13. septembril toimus Eesti Üliõpilaste Seltsi majas kontsert-pidu Lavahirm. Peale kolme tudengibändi astus lavale õhtut lõpetama Tartu punkansambel Puberteet. Oma kontserti alustasid poisid “maitsekalt” – neli pesupükstes nokkmütsiga poissi jooksid lavale ja alustasid mängimist, kuni viies noormees, seekord täisriides, kohale lonkis. See viimane oli Puberteedi laulja Kapa ning avalugu „Raisapoeg“ võis alata. Esimese loo ajal täitus saal rahvaga ja järjekord baarist kadus. Kes läks koju, kes hoopis muusikat kuulama. Kontsert näis edukas tulevat, lavaesine täitus valguskii-

rusel karvaste ja sulelistega, keda laulja loo lõpus tervitas: „Tere õhtust, Rakvere!“

Puberteedi repertuaar on noorele ansamblile kohaselt kitsas, ent värvikas. Igal lool on oma touch, olgu see siis südililik bassikäik, poplaulu harmoonia või aeglane stoner-like rütmika. Nii mõnegi laulu kiire tempo oli kontserdil trummarile ja kitarristidele kindlasti korralikuks väljakutseks. Enim tähelepanu köidab siiski laulude sõnaline sisu – teemad on igapäevased, kuid tihti esitletud pisut vulgaarses võtmes. Puberteet laulab näiteks elust töötuna („Ma olen töötü“), koeraomanikuks olemisest („Penilaul“) ning internetikommentaatorite raskest elust („Päästik“).

Kuulajaid laulude sõnum siiski ei heidutanud, sest kontserdil polnud sõnadest midagi aru saada. Pigem

elati bändile igati kaasa – plaksutati ja tantsiti, mõni andunum fänn isegi laulis. Kontserdi lõpu eel moodustus publiku keskele ka väike mosh pit. Kuna Puberteet on pigem show-bänd, ei olnud keeruline muusikasse sisse elada. Laulja suhtles publikuga palju ning bassimees äratas mahajahtumishus rahva mitu korda soovituslike tantsuliigutustega üles. Ühe korraliku kontserdi lõppu kuulusid ka lisalood, ansambli uuemate laulude kroon „Penilaul“ ja hitt „Eile ma panin sinu pildi peale ...“.

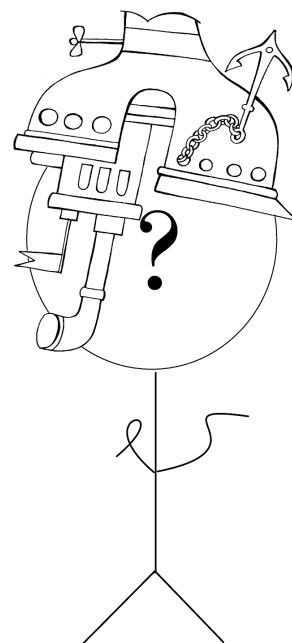
Ehkki esinemise jooksul juhtus suuremaid ja väiksemaid apsakaid, sealhulgas ühe kitarriskeele purunemine, jäi mulle Puberteedist positiivne üldmulje. Basskitarrist Reio kommenteeris esinemist ise napisõnaliselt: „Ära sellest parem kirjutaja.“

AGAKES SEE AURI K ON?

Armas poska õpilane, õpetaja või muu vahva tegelane!

Kutsun Sind üles otsima Sihkri toimetuse liikme Auri K identiteeti. Selleks kirjuta meile jutuke, missugune Sinu arvates Auri olla võiks. Milline on ta iseloom? On ta ka pikk? Mis on ta lemmiksöök ja milline vihatuim film? Seda loetelu võiks jätkata lõputult, kuid Sina, poskalane, saad aidata meil Auri K-u lõplikult kokku panna. Jutule võib lisada ka pilte Auri välimusest.

Kõiki jutte ja pilte ootame meiliaadressile sihkerjpg@gmail.com. Loovaimate vaimusünnitiste vahel lähevad enne jõule jagamisele ka magusad auhinnad.

PITSA LAUALE LIHTSALT JA ODAVALT

MARIKE PEEDOSAAR

PITSA NR 1: TORTILLAPITSA

Selle pitsa valmistamine on ülimalt lihtne ja väga kiire - taigent pole vaja, seega ei lähe aega selle valmistamiseks ja kerkimiseks. Pealekauba ei ole sellel roal pitsaääri - midagi ei lähe raisku ja ei pea taluma lauanaabri imelikke pilke, kui sa ääred järele jätab.

MARION KUKK

Vaja on: tortillaalust

tomatikastet

juustu

soola-pipart (soovitan ka vahemere maitseainesegu!) kõike muud, mida pitsa peale soovid.

Kuidas valmistada: Õlita ahjuplaat ja asetage tortillaalus selle peale. Võta oma tomatikaste ja määri see tortillaalusele, seejärel maitsesta oma (tulevane) pitsa oma soovi järgi ning riivi juustu. Kui oled juustu pitsa peale puistanud, lisa pitsale ka kõik muud maitsevad asjad - mina soovitan oliive, kirsstomateid, mozzarellat, fetat, soovikorral sinki või muud liha - ja pane oma pitsa ahju! Temperatuuridest ei jaga ma midagi, seega pane ahi kõige kuumema peale ja oota, kuni juust ära sulab. Kuna pitsapõhjaks on tortilla, pole vaja muretseda taigna küpsemise pärast. Võta oma pitsa ahjust välja ja söök ongi laual!

ISABEL LAIPEA

PITSA NR 2: KLASSIKALINE PITSA

Selle imelihtsa pitsataigna tegemine on igati väärt oma ajakulu.

Klassikalise pitsataigna valmistamiseks vajad järgmisi koostisosi:

- 1 klaasitäis sooja vett,**
- 1 pakk kuivpäarmi,**
- 2 ja pool klaasitäit jahu,**
- 1 tl suhkrut,**
- 1 tl soola,**
- 1 spl õli.**

Algatuseks sega klaasitäies soojas vees ära pakk kuivpäarmi ja veidi suhkrut, kuni segu on piimjas ja vahutav. Seejärel sõelu kaussi 2 ja pool klaasitäit jahu, lisa sellele pärmisegu ja sool ning sega kätega ühtlaseks taignaks. Kui taigen segatud, tee sellest kena pallike ja määri ümbert õliga. Jäta umbes 20 minutiks kerkima.

Minu soovituslik pitsakate on küll väga lihtne ega sisalda liha, kuid hea maitseelamus on garanteeritud. Pitsakatteks läheb vaja järgmist:

- 1 purk purustatud konservtomateid,**
- 3-4 šampinjoni,**
- 1 tl õli,**
- 1 tl suhkrut,**
- 1 tl soola,**
- maitse järgi basiilikut,**
- palju juustu.**

Sega konservtomatid õli, suhkru, soola ja basiilikuga. Soovitatav on teha seda kätega, et samal ajal purustada suuremaid tomatitükke. Kui pitsataignen plaadil (ja soovitatavalt küpsetuspaberi peal), kalla tomatisegu taigna peale. Lisa viilutatud šampinjonid ja vajadusel veel maitseaineid.

Küpseta pitsat 15-20 minutit temperatuuril 200 °C. Kui pitsa tundub valmis, lisa juust ning lase sel mõned minutid sulada.

PITSA NR 3: MAJONEESIPITSA

Krõbe majoneesipitsa võib küll esialgu tunduda veider, kuid sai väga kiiresti minu pere absoluutseks lemmikuks. Soovitan igal pitsagurmaanil kindlasti ära proovida!

- Majoneesise pitsapõhja valmistamiseks on tarvis
- 5-7 spl jahu,**
 - 5 spl Hellmann's majoneesi,**
 - 5 muna.**

Klopi munad lahti ja lisa neile majonees, seejärel sõelu segusse jahu. Kui tainas tundub vedel, lisa jahu juurde, kuni kausist vaatab vastu veniv kollane taignalaadne toode. Aseta plaadile küpsetuspaber ja vala sinna peale majoneesitaigen.

Kuna see taigen on päris õhuke, soovitan kattega mitte liialdada. Mina soovitan selle pitsa peale panna

- isetehtud paprika- või kabašokiletšot,**
- 3-4 šampinjoni,**
- omal valikul maitseaineid,**
- palju juustu.**

Soovitan pitsa peale mitte midagi eriti vesist panna, sest õhuke taigen võib nii läbi vettida.

Kuna majoneesitaigen kerkima ei pea, võid asjad sinna kohe peale panna ja pitsa ahju lükata. Küpseta pitsat 200°C juures 20-25 minutit või kuni näed, et pitsa ääred hakkavad muutuma tumedaks ja kurruliseks. Lõpuks lisa juust.

VALIKAINETEST

MARIKE PEEDOSAAR

KELLI RIIM

Ükskord mitte eriti ammu valiti Poskas valikaineid. Sel kaunil septembriõhtul kell 20 läksid liinid lahti ja pea kõik poskalased hakkasid oma tulevat kooliaastat hoollega kujundama. Olid hoolikamad, kes avasid kõik ihaldatavad valikained juba tund aega enne registreerimise algust, et kõik kindlasti valitud saaks. Teised läksid õue päikesevarjutust otsima. Kolmas seltskond tegi hoopis ühe enne-magama-minekuse uinaku ja unustas valikute tegemise sootuks. Ja siis läks lahti! Mõni kahmas valikaineid lausa mitme eest, “mida rohkem, seda uhkem”. Nii ei läinudki enam kaua, kui kõik “kiired” oma ained kätte olid saanud ja “vihased” nõutult arvuti taha istuma olid jäänud.

Peagi peale esmast kohmetust hakkasid Poska rebaste Facebooki gruppil ilmuma südantlõhetavad palved valikainetejumalate nimel. “Oo, armas sõber, kes sa said Fotograafia II ja seda tegelikult ei taha, jaga minuga oma kiiruse hiilgust ja ANNA MULLE.” Vaikus. Mõni minut hiljem ilmus postitajalt ka kommentaar “maksan kaks kümpi” ja hiilgust jagavaid sõpru ilmus kohe igast Tartu nurgast.

Ehkki valikaineid on vahetatud vähemalt nii kaua, kui meie, lehe-inimesed, Poskas käinud oleme, on ainete (siinkohal on mõeldud kooli valikaineid) ostmine meilegi esmakordne nähtus. Tavaliise võtta-mõni-minu-aine asemel pakuti valikainete eest teistele õpilastele raha, kohta enda ees söökla järjekorras ja maiustusi. Aga

miks!? Valikaineid on meie koolis tohutult, kuid ikka tekitavad need probleeme. Meelepärast valikut pole ju kuigi raske teha, sest vahvaid aineid on rohkem, kui kolme aastaga võtta jõuab. “Kus on siin õiglus, kus rahukohus?” Siiri fiilib. Õiglust pole valikainete OST-MISE juures kohe kindlasti, eriti nüüd, kui on lisatud ka võimalus olla aine ootejärjekorras.

Miks aga on üldse selline probleem tekkinud? Kas valikainete rohkus süvendab hoopis otsustusvõimetust? Ei, pigem tuli lehe-inimeste omavahelisest vestlusest välja, et murekoht on valimise süsteem. Kõik valivad samal ajal samu aineid, kuigi mõnel rebasel pole ilmselgelt suunavalikaineid nii palju vaja, kui ühel aeglasel 12. klassi õpilasel. Loeb kiirus, kuid kui entusiastlikud kümnedikud hoolega kõigil neljal perioodil oma hommikud ja õhtud kinni panevad, jäävad abiturientidele tühjad pihud. Ehk aitaks olukorda lihtsustada 12. klasside eelisõigus? Näiteks erinevatele klassidele 10-minutiliste vahedega registreerimisvõimaluse avamine, alustades abiturientidest. Kui siis ka keegi hiljaks jääb, on probleem juba kindlasti temas endas.

“Aga abituurium saab siis ju kõik head ained endale!” vaidleks üks õige Poska rebane vastu. Siinkohal pakume välja plaani anda ette kindel valikainete arv igasse aastasse. Kõigil võiks olla kohustuslik valikainete arv, mida ei saa ületada ning õpilastele, kes ei soovi inglise keelt 12. klassis võtta, oleks või-

malik vabade tundide peale organiseerida eraldi ingliskeelne valikaine. Nii väldiks me probleemi, et õpilased ei saa oma valikaineid kolme aasta jooksul täis, teiseks lahendaks see liiga tublide õpilaste valikainete ülekoormuse mure ja ingliskeelne valikaine neile, kes kursusi ennast võtta ei soovi, täidaks nende päevasised augud ja annaks juurde ka puuduvad kursused.

Selline karm kord ei pruugi küll leida kohe õpilaste heakskiitu, kuid näib kokkuvõttes igati mõistlikum ja vastutulelikum. Nõustugu siis poskalased või mitte, kuid ranget käsi on hea kasvatusel alus.

26/24	Ajalugu romaanis (HUM, ÜH)	vaata registreerunute nimekirja
30/30	Filosoofia I (HUM, ÜH)	vaata registreerunute nimekirja
26/25	Geoinformaatika (RE)	e-õpe 2. ja 3. periood vaata registreerunute nimekirja
35/35	Joonestamine (RE)	vaata registreerunute nimekirja
20/20	Keskonnakeemia (ÜH, RE)	vaata registreerunute nimekirja
26/25	Loomade käitumine (RE)	vaata registreerunute nimekirja
22/22	Loominguline joonistamine I (HI)	vaata registreerunute nimekirja
20/20	Meediakursus	vaata registreerunute nimekirja
22/30	Planimeetria alused (RE)	11. ja 12. klassile

KAS SINA OLED POSKA PATRIOOT?

MIDA HOIAB PEETER MEE OMA KABINETIS?

- a) tähtsaid pabereid
- b) teipi ja koristusvahendeid
- c) akutrelli ja mulda

KESONMAIPERILLUS?

- a) koristaja
- b) endine matemaatikaõpetaja
- c) dekreedis eesti keele õpetaja ja õppealajuhataja

KES ON AGDA?

- a) dekreedis vene keele õpetaja
- b) kooliarst
- c) garderoobitädi

KELLE PLUUS, PINTSAK JA EHTED ON ALATI OMAVAHEL SOBITATUD?

- a) Lauri Mällo
- b) Merike Truberti
- c) Sirje Alliku

KUS ASUB CARITA HOMMIKU KLASS?

- a) 405
- b) 307
- c) õpetaja Hommikul polegi oma klassi

MIKSON KOOLIS RAHUTUBA?

- a) sest see asub raamatukogu kõrval ja seal peab vaikus ja rahu olema
- b) et seal rahu magada saaks
- c) sest seal ruumis allkirjastati 2. veebruaril 1920. aastal Tartu rahuleping

MITU ÕPILAST ON MEIE KOOLIS?

- a) ~600
- b) ~560
- c) ~530

KUS ASUB KATKILÖÖDUD KLAASIGAUKS?

- a) raamatukogu juures
- b) söökla juures
- c) keldris

MILLISEL SUUNAL ON KÕIGE PAREMAD VALIKAINED?

- a) reaali- ja loodusainete suunal
- b) ühiskonnahariduse ja keskkonnaainete suunal
- c) humanitaar- ja kunstiaainete suunal

KUST VÕIB HARILIKULT LEIDA KOOLILEHE?

- a) teise korruse lauakeste pealt ja rahutoast
- b) esimese korruse lauakeste pealt
- c) õpetajate toast

KÕIGE ROHKEM VALITUD VASTUSEVARIANTI A: VÕÖRAS

Kantselei asub esimesel korrusel ja külalistele on eraldi rõivistu keldris. Peatse taaskohtumiseni!

KÕIGE ROHKEM VALITUD VASTUSEVARIANTI B: REBANE

Sul on veel palju selle kooli kohta õppida, kuid pooleteise kuuga oled nii mõndagi juba teada saanud.

KÕIGE ROHKEM VALITUD VASTUSEVARIANTI C: TÕELINE POSKA PATRIOOT

Tubli töö! Sinu teadmised Jaan Poska gümnaasiumi kohta on suurepärased. Kahju ainult, et selle testi eest matemaatika arvestusse punkte juurde ei anta.

Õpilane 1: “Tahvlil on viga.”

Heli Tuopi: “Hea, et keegi siin mõtleb ka.”

Õpilane 2 õpilasele 1: “Sa oled ainuke, kes siin mõtleb”

Indrek Pajur: “Valdav osa üksikemadest Eestis on naised.”

Heli Tuopi: “See on hästi klassikaline riigieksami ülesanne, tõenäosus ja urnid.”

Õpilane: “Riigieksam ongi suht surm ju.”

Triinu Palo: “Ei ole mingit “välja tooma”. Keldrist tuakse kartuleid välja. Mida veel?”

Õpilane: “Laipu.”

Triinu Palo: “Loete vahepeal surmakuulutusi? Saate vanemaks, siis loete neid esimesena ja pärast loete kõike muud.”

Indrek Pajur: “Näiteks, kui te olete rase ja kõnnite uhke ja suur kõht ees Rüütli tänaval ja pahvite punast Marlborot nagu

veneagne auruvedur, need, mis veel kivisöel töötasid, siis inimesed vaatavad. Või kui sa oled politseinik, siis sul on keeruline seletada, miks sa kuskil kiirust ületad või kodus puskarit ajad.”

Indrek Pajur: “Selle jaoks, et Jaan Poska gümnaasiumist välja kukkuda, on tulnud ikka kõvasti vaeva näha.”

Heli Tuopi: “Kunagi ju ei teinud telefonid pilti, hea kui kellelgi külas oli telefon...hea rahulik elu oli.”

Heli Tuopi: “Mina ei saa põõningul pesu kuivatada. Mul on tuvid!”

Triinu Palo: “Markus, kas sul on halb olla?”

Markus: “Ma ei jõudnud magada.”

Palo: “Tahad ma toon sulle õpetajate toast kohvi?”

Markus: “Tahaks küll.” (Markus sai kohvi.)

Vaike Rootsmaa: “Mina käisin ka esimese semestri ajal ülikooli kõrvalt kartuleid korjamas kolhoosis. Täitsa tore aeg oli.”

Indrek Pajur: “Tühi pea ei aita, kui üks hetk arvestus kätte jõuab. Liiga suure hooga telefoni tühendamise ka ei aita.”

Heli Tuopi: “Sinine on vist sama valge...kui valge.”

Indrek Pajur: “Neiu, pange telefon kotti ära. Tõenäoliselt teile ei helistata politseist, et tulge ülekuulamisele. Seega teil ei ole seda vaja.”

Õpilane: “Kas see Erna oli eestlaste luulegrupp?”

Indrek Pajur: “Kui teil on väga vilets käekiri, siis teie jaoks on e-hääletus. Linnukest nagu ei ole võimalik kastikesest mööda vajutada.”

Jälgi Poskat ka
Instagramis!

